BASIC TECHNOLOGIES OF METHODICAL WORK ORGANIZATION IN PRE-SCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Irada Nuriyeva

Khirdalan city, methodologist of nursery-kindergarten No. 17
yusifliayan00@gmail.com
https://orcid.org/0009-0003-6951-2063

Abstract. The article provides information on recommendations and practical help for the organization of methodical services in pre-school educational institutions, as well as teaching staff. It is known that the methodist is the first assistant of the director. Methodical work in the pre-school educational institution is carried out under his supervision. He coordinates the work of the pedagogical team, participates in increasing the experience of employees by conducting group consultations, and participates in improving the skills of educators-teachers. When organizing the work of the methodical cabinet, the methodist should remember the main point, its content and design should meet the needs of educators-teachers of the preschool educational institution. The method office should be accessible to every educator-teacher and should have a convenient, flexible work schedule. All the layout should be in the same style, suitable for conversation and creative work.

Keywords: preschool education, preschool child, tutor-teacher, methodical service, competence, new content, development.

DOI: 10.30546/2709-2488.2.2024.059.
To cite this article: Nuriyeva I. (2024). Basic technologies of methodical work organization in pre-school educational institutions. *Journal of Preschool and Primary Education*, Vol. 247, Issue II, pp. 59-68.
Article history: received – 03.04.2024; accepted – 10.05.2024.

MƏKTƏBƏQƏDƏR TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNDƏ METODİK İŞİN TƏŞKİLİNİN ƏSAS TEXNOLOGİYALARI

İradə Nuriyeva

Xırdalan şəhəri, 17 saylı körpələr evi-uşaq bağçasının metodisti
E-mail:yusifliayan00@gmail.com
https://orcid.org/0009-0003-6951-2063

Annotasiya. Məqalədə məktəbəqədər təhsil müəssisələrində müasir tələblər nəzərə alınaraq, metodik kabinetin, həmçinin pedaqoji işçilər üçün metodik xidmətin təşkili üzrə tövsiyələr, praktik istiqamət təqdim olunur. Məlumdur ki, metodist məktəbəqədər təhsil müəssisəsində pedaqoji işə bilavasitə cavabdeh şəxsdir. Məktəbəqədər təhsil müəssisəsində metodik iş metodistin nəzarəti altında həyata keçirilir. O, pedaqoji kollektivin işini əlaqələndirir, qrup məsləhətləşmələri aparmaqla işçilərin təcrübəsinin, tərbiyəçi-müəllimlərin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılmasında iştirak edir. Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində metodik işin tərbiyəçi-müəllimin öz biliyini zənginləşdirməsinə, yaradıcı fəaliyyətin motivinin, tətbiqi sənətin və pedaqoji texnologiyaların inkişaf etdirilməsinə yönəldilməsi məqalədə prioritet məsələ kimi təhlil olunur. Müəllif məqalədə, eyni zamanda məktəbəqədər müəssisələrdə metodik işin rolunun və əhəmiyyətinin yüksəldilməsi, bu vacib problemin elmi təhlili və praktik cəhətdən təkmilləşdirilməsi zərurətini irəli sürür.

Məqalədə metodik kabinetin işinin təşkili qaydalarından bəhs edərkən qeyd olunur ki, kabinetin məzmunu və tərtibatı məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin tərbiyəçi-müəllimlərinin ehtiyaclarına cavab verməli, eyni zamanda metodiki kabinet hər bir tərbiyəçi-müəllim üçün əlçatan, eyni zamanda rahat, çevik iş qrafikinə malik olmalıdır.

Açar sözlər: məktəbəqədər təhsil, məktəbəqədər yaşlı uşaq, tərbiyəçi-müəllim, metodiki xidmət, səriştəlilik, yeni məzmun, inkişaf.

DOI: 10.30546/2709-2488.2.2024.059.
Məqaləyə istinad: Nuriyeva İ. (2024). Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində metodik işin təşkilinin əsas texnologiyaları. «*Məktəbəqədər və ibtidai təhsil*», № 2 (247), səh. 59-68.
Məqalə tarixçəsi: göndərilib – 03.04.2024; qəbul edilib – 10.05.2024.

Giriş / Introduction

Məktəbəqədər təhsil ölkənin təhsil sisteminin təməlidir və böyük sosial-iqtisadi əhəmiyyət kəsb edir. Bu, məktəbəqədər yaşlı uşaqların inkişaf proqramında nəzərdə tutulan vəzifələrin mütəşəkkil qaydada həyata keçirilməsi, habelə onların valideynlərinin təhsildə iştirak etmək imkanının təmin edilməsi zərurəti ilə müəyyən edilir. Ona görə də bu sahənin inkişafı dövlət siyasətinin prioritet istiqamətidir.

XXI əsr haqlı olaraq insan fəaliyyətinin ən müxtəlif sahələrinə fəal şəkildə tətbiq olunan innovativ texnologiyaların çiçəklənməsi əsri hesab edilir və onların arasında təhsil təbii olaraq ən əhəmiyyətlilərindən biridir. Təlim prosesinin texnoloji səmərəliliyinə artan tələblər nəticələrin və inkişaf perspektivlərinin məcburi gözlənilməsinin təcili ehtiyacı ilə əlaqədardır.

Cəmiyyətimizin müasir inkişaf mərhələsində məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin üzərinə çox məsuliyyətli – əməyi və istedadı, təşəbbüsü və yaradıcılığı ilə sosial-iqtisadi, yeni əsrdə Azərbaycan cəmiyyətinin elmi-texniki və mənəvi tərəqqisi kimi sosial vəzifələr düşür. Odur ki, davamlı və yüksək iqtisadi artım dinamik və inklüziv cəmiyyətin formalaşmasına xidmət etməli, hər bir vətəndaş öz həyatında bu inkişafı hiss etməlidir [Azərbaycan –2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər. 02 fevral, 2021]. İnsanların sosial statusundan və yaşadığı ərazidən asılı olmayaraq iqtisadi imkanlara çıxışı bərabər və ədalətli olmalıdır. Müasir dövrdə məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin səmərəliliyi bütün pedaqoji kollektivin fəaliyyətindən asılıdır ki, ona da, öz növbəsində, səriştəli metodist rəhbərlik edir.

Məktəbəqədər təhsilin dövlət standartının tətbiqi ilə məktəbəqədər təhsil müəssisələrində metodik işin təşkili üçün innovativ texnologiyaların inkişafı əsas problemə çevrilir. Təhsil sahələrinin qarşılıqlı əlaqəsini nəzərdə tutan inteqrasiya prinsipi məktəbəqədər təhsil müəssisələrində çalışan tərbiyəçi-müəllimlərin təlim prosesinin təşkilinin böyüklər və uşaqların birgə fəaliyyətinə yönəldilməsini tələb edir. Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində metodiki işin təşkili üçün innovativ texnologiyalar kifayət qədər səmərəlidir. İnnovativ pedaqoji texnologiyalar dedikdə, əsasən, bu sahədə innovativ təcrübədən ibarət olan yeni həll yolları və səmərəli nəticənin alınması və mənimsənilməsi prosesləri nəzərdə tutulur. Bunlara yeni dəyərlər mədəniyyətinin zənginləşməsinə səbəb olan dəyişikliklər daxildir. Elmi ədəbiyyatda müəllimin innovasiyada mühüm rolu vurğulanır. Bunun üçün çoxyönlü bacarıqlar (mövcud vəziyyətə diaqnoz qoymaq bacarığı, yeniliyin tətbiq olunduğu sahədə biliklərin dəyişməsinin səbəbləri) tələb olunur. Müasir tərbiyəçi-müəllim yaradıcı olmalı, təhsil ictimaiyyətinin və fərdin dəyişən şərtlə-

rinə və ehtiyaclarına çevik reaksiya vermək üçün yeni inkişaf və fəaliyyət yolları axtarmalıdır.

Müasir dövrdə ümumi inkişafetdirici təhsil proqramlarının yaradılması prosesi üçün pedaqoji texnologiyaların innovasiyası səmərəli metodik iş tələb edir. Pedaqoji kollektivin vahid fəaliyyət xəttini təşkil etmək, müxtəlif metodik iş formaları vasitəsilə tərbiyəçi-müəllimlərin bacarıqlarını inkişaf etdirmək lazımdır. Buna görə də məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin heyətində metodistin olması rəhbərin işini xeyli asanlaşdırır.

Tərbiyəçi-müəllimlərin fəaliyyətində onların yaradıcılığı, təşəbbüskarlığı pedaqoji prosesi müasir tələblər səviyyəsində həyata keçirmək baxımından mühüm rol oynayır. Həyatın, insan mühitinin, təhsil və iş şəraitinin innovativ və davamlı təkmilləşməsi inkişaf və sosial tərəqqi üçün zəruri şərtdir.

XXI əsrin insanları demək olar ki, həyatın hər bir sahəsində köklü dəyişikliklərin şahidi olurlar. Müasir məktəbəqədər təhsil müəssisəsi təkcə fəal sosial gözləntiləri deyil, həm də uşaqların maraqlarını təmin edə biləcək yeni layihələr həyata keçirməyə borcludur. Bu da müasir tərbiyəçi-müəllimin peşəkarlıq səriştəsinə istinad edir. Yaradıcı tərbiyəçi-müəllim uşağın xüsusi ehtiyaclarına, onun hərtərəfli inkişafına dəstək olacaq, məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin cəlbediciliyinin artmasına töhfə verəcək həll yolları təklif edir.

Məktəbəqədər təhsil müəssisəsində metodik iş məhz metodistin nəzarəti altında həyata keçirilir. Metodist pedaqoji kollektivin işini əlaqələndirir, qrup məsləhətləşmələri aparmaqla işçilərin təcrübəsinin, tərbiyəçi-müəllimlərin bacarıqlarının artırılmasında iştirak edir. Bu baxımdan, təlim otağında tədris materiallarının yerləşdirilməsinə konstruktiv yanaşmaya böyük önəm verilir.

Əsas hissə / Main Part

Məktəbəqədər təhsil müəssisəsində metodik iş tərbiyəçi-müəllimlərin uşaqlarla işləməyin müxtəlif metod və üsulları ilə praktiki hazırlığı həyata keçirən mürəkkəb və yaradıcı prosesdir.

Metodik iş elmin nailiyyətlərinə, qabaqcıl pedaqoji təcrübəyə əsaslanan və hər bir tərbiyəçi-müəllimin səriştə və peşə bacarıqlarının hərtərəfli təkmilləşdirilməsinə yönəlmiş praktik fəaliyyətin xüsusi məcmusudur. Bu iş, ilk növbədə, pedaqoji kollektivin yaradıcılıq potensialının artırılmasına, son nəticədə isə təlim prosesinin keyfiyyətinin və səmərəliliyinin yüksəldilməsinə (məktəbəqədər yaşlı uşaqların təhsil səviyyəsinin, yaxşı davranış və inkişafının artırılmasına) yönəlmişdir [Belaya K.Yu., 2014].

Məktəbəqədər təhsil müəssisəsində metodist təlim-tərbiyə işinə nəzarət edir. Metodik kabinetdə ali icraedici orqanlar və digər təşkilatlar tərəfindən təsdiq

olunmuş normativ-hüquqi və təlimati materiallar toplanır. Metodik materiallar ayrıca təqdim edilə bilər. Bura Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyinin və ali icra orqanlarının müxtəlif tövsiyələri daxildir. Metodiki tövsiyələr tərbiyəçi-müəllimlərə kömək edən ən mühüm materialdır. Məktəbəqədər dövrdə bütün səy təməl bacarıqların yaranması və inkişafına yönəlməlidir. Dövlət Strategiyasında qeyd edildiyi kimi, təməl bacarıqlar uşaqlıq dövrünün ilk illərindən əldə edildiyinə görə uşaqların zehninin erkən yaş dövründən inkişaf etdirilməsi vacibdir. Bu səbəbdən məktəbəqədər təhsilin inkişafı dövlət siyasətində əhəmiyyətli yer tutur [Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası., 2013].

Metodistlər maddi resursları, bu və ya digər işi, hər şeydən əvvəl isə kollektivin nizamlı fəaliyyətini təşkil edirlər. Məktəbəqədər təhsil müəssisəsində, ilk növbədə, uşaqlarla birbaşa təlim prosesini həyata keçirən tərbiyəçi-müəllimlərin fəaliyyəti ilə bağlı problemlər diqqətdə saxlanılır.

Təşkilati mərhələ bir sıra məqamları əhatə edir:

- mövcud vəziyyətin öyrənilməsi, o cümlədən suallara cavablar: indiyə qədər nə edilib, təşkil olunan işdə ənənəvilik varmı və ya problem ilk dəfə həll olunurmu, aparılan işin uğuruna ən çox nə təsir edə bilər və s.;
- məqsədin qoyulması və iş tapşırıqlarının müəyyən edilməsi (nəyə dərhal və ya mərhələlərlə nail olmaq istədiyinizi aydın başa düşməlisiniz və s.), işin hazırlanması və həyata keçirilməsinin planlaşdırılması;
- qarşıda planlaşdırılmış fəaliyyətlərin məzmununun, forma və üsullarının işlənib hazırlanması və seçilməsi (işin həcmi, üsullar, istifadə olunacaq vasitələr və s. dərhal qiymətləndirilir);
- planlaşdırılmış iş üçün şəraitin təmin edilməsi;
- icraçılar üçün vəzifələrin qoyulması və iş üçün ümumi əhvali-ruhiyyənin yaradılması, onlara göstərişlərin verilməsi;
- müəyyən bir işin həyata keçirilməsi prosesində insanlara birbaşa yardım, o cümlədən nəticələrin qiymətləndirilməsi və ixtisaslaşdırılması.

Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində pedaqoji işçilərin imkanları, yaradıcı oriyentasiyası və peşəkarlığı sayəsində istənilən fəaliyyəti ən yaxşı nəticə ilə təşkil etmək olar.

Metodiki işin təşkili zamanı metodist başlıca məqamı yadda saxlamalı, məzmun və tərtibatı məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin, tərbiyəçi-müəllimlərin ehtiyaclarına cavab verməlidir. Metod kabinet hər bir tərbiyəçi-müəllim üçün əlçatan olmalı və rahat, çevik iş qrafikinə malik olmalıdır. Bütün tərtibat eyni üslubda, söhbət və yaradıcı iş üçün əlverişli olmalıdır [Cəfərova L., 2019].

Metodiki kabinet, ilk növbədə, tərbiyəçi-müəllimin uşaqlarla işin təşkilində praktik kömək ala biləcəyi yaradıcı pedaqoji emalatxana kimi nəzərdən keçi-

rilməlidir, o cümlədən metodiki kabinet tərbiyəçi-müəllimləri yaradıcı olmağa "sövq etməli" və peşəkar bacarıqlarını inkişaf etdirmələrinə həvəsləndirməlidir.

Metodiki köməyin göstərilməsi, tərbiyəçi-müəllimlərin səriştəliliyinin və ümumi təhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi ilə bağlı problemləri uğurla həll etmək üçün metodik kabinetə ən müasir tələblərə cavab verən materialları seçmək və onun sistemləşdirilməsinə diqqətlə yanaşmaq lazımdır.

Tələblər irəli sürərkən metodist israrlı və cəsarətli olmalıdır, onun tabeliyində olanlarla ünsiyyətin emosional və iradi tərəfini xarakterizə edən bu keyfiyyətlər liderlik üslubunun ən vacib xüsusiyyətini – tələbkarlığı təşkil edir. Eyni zamanda, yüksək tələbləri həssaslıqla, insanlara hörmətlə birləşdirmək lazımdır.

Bu mərhələdə elə yanaşmalar tapmaq lazımdır ki, onların köməyi ilə formalizm, bəzi tərbiyəçi-müəllimlərin passivliyi kimi neqativ halların öhdəsindən gəlmək olsun. Bu yanaşmaların əsasını təhsildə insan amilinin aktivləşdirilməsi, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin tərbiyəçi-müəllim və pedaqoji heyətinin yaradıcı potensialının stimullaşdırılması təşkil edir.

Qabaqcıl pedaqoji təcrübənin ümumiləşdirilməsi. Orijinal formalardan, metodlardan, üsullardan, təlim və tərbiyə vasitələrindən, yeni texnologiyalardan və təlim sistemlərindən istifadə etməklə sabit, müsbət nəticələr verən təlim-tərbiyəvi və ya təşkilati-pedaqoji fəaliyyət cari pedaqoji problemlərin həllində istifadə edilir.

Müasir reallıqlar, məktəbəqədər yaşlı uşaqların təhsil, tərbiyə və inkişafı sisteminin təkmilləşdirilməsinə dair obyektiv ehtiyaclar məktəbəqədər təhsil müəssisələrində metodik işin rolunun və əhəmiyyətinin sürətlə artması ehtiyacını müəyyən edir, bu işin elmi təhlilini və praktiki təkmilləşdirilməsini aktual problemə çevirir. Bu da tərbiyəçi-müəllimlərin işinin nəticələrinə təsir göstərir.

Sadalanan bütün tapşırıqların uğurla yerinə yetirilməsi metodistin öz kollektivini, onun psixologiyasını, hər bir tərbiyəçi-müəllimin fərdi xüsusiyyətlərini nə dərəcədə bilməsindən asılıdır. Lakin öz fəaliyyətində kollektivin köməyinə arxalanan, ideya-nəzəri və peşəkar səviyyəsini daim təkmilləşdirən metodist qarşıya qoyulan məqsədə daha tez çatar. Peşəkarlıq keyfiyyətlərindən, ilk növbədə, metodistin pedaqoji kollektivin işini təşkil etməsi, kollektivdə vəzifələri bölüşdürməsi, hər bir tərbiyəçi-müəllimin şəxsi keyfiyyətlərini nəzərə alması, tələbkarlıq göstərməsi, qarşıya qoyulan məqsədə çatması da prinsiplərə riayət etmək bacarığıdır [Cəfərova L., 2022].

Müasir məktəbəqədər təhsil sistemi istifadə olunan variativ proqramların və pedaqoji texnologiyaların çeşidinin genişlənməsinə, təlim prosesində pedaqoji fəaliyyətin həyata keçirilməsinə innovativ yanaşmaların geniş inkişafı ilə xarakterizə olunur. Bu şəraitdə məktəbəqədər təhsil müəssisəsində tərbiyəçi-müəllimlərlə aparılan metodik iş xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Onun normativ hüquqi

sənədlərlə müəyyən edilmiş dövlət təhsil siyasətinin tələblərinə operativ və effektiv cavab vermək imkanları yenilənir.

Metodiki xidmət məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin pedaqoji kollektivinin fəaliyyəti, dövlət təhsil sistemi, psixopedaqoji elm və qabaqcıl pedaqoji təcrübə arasında əlaqədir.

Beləliklə, innovativ pedaqoji texnologiyalar məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin pedaqoji prosesini kökündən yeniləyə bilər. Uşaq inkişaf edir, oyun, idraki və əmək fəaliyyətlərinə qoşulur, buna görə də yeni pedaqoji texnologiyaların tətbiqində məqsəd uşaqlarda iş sevincini hiss etmək, onların qəlbində özünəinam hissini oyatmaq, uşaqların hərtərəfli inkişafının təməllərini yaratmaqdır.

Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində metodik işin təşkili idarəetməyə sistemli və situasiyalı, proqram-məqsədli yanaşmalara, strategiya nəzəriyyələrinə, innovasiya və liderliyə, layihə texnologiyalarına əsaslanır, burada əsas diqqət müəssisənin əsas resursu kimi insanlara yönəldilir. Cəmiyyətin təhsilin keyfiyyətinə və pedaqoji peşəkarlığa artan tələbləri tərbiyəçi-müəllimlərin ixtisasartırma prosesinin prioritet istiqamətini peşə səriştələrinin inkişafına, pedaqoji təcrübə problemlərinin konstruktiv həlli üçün şəraitin təmin edilməsinə və qarşıya qoyulan vəzifələrin həyata keçirilməsinə və təlim fəaliyyətinin innovativ inkişafına yönəltmişdir.

Metodiki işin məqsədləri:

1. məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin fəaliyyətini və inkişafını "Azərbaycan Respublikasında məktəbəqədər təhsilin dövlət standartı" (məktəbəqədər təhsilin innovativ məzmununun seçilməsi və yoxlanılması (qiymətləndirilməsi)) kontekstində təhsil fəaliyyətinin innovativ xarakterini təmin etmək;

2. məktəbəqədər təhsil proqramının həyata keçirilməsi üçün proqram-metodiki təminat sistemini formalaşdırmaq (tərbiyəçi-müəllimlər tərəfindən innovativ proqramların və texnologiyaların işlənib hazırlanmasına və inkişafına yönəldilmiş metodiki iş formalarının standartlaşdırılması və pedaqoji fəaliyyət);

3. pedaqoji kadrların peşəkarlığının yüksəldilməsinə kömək edən vahid informasiya, təlim-metodiki məkan yaratmaq (məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin tərbiyəçi-müəllimlərini peşə səriştələrini artırmaq üçün fəallaşdıran metodiki işin məhsuldar formalarının layihələndirilməsi).

Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində müasir metodik işin aparıcı istiqamətlərini aşağıdakı kimi müəyyən etmək olar:

• səmərəli təlim texnologiyaları haqqında məlumatların verilməsi;

• təlim prosesinin təşkilində fəaliyyətə yeni başlayan tərbiyəçi-müəllimlərə metodiki kömək göstərilməsi;

• innovativ fəaliyyətin təşkilində metodiki yardımın göstərilməsi;

• didaktik, metodiki vəsaitlərin, tövsiyələrin hazırlanması;

• özünütəhsil və peşə bacarıqlarının artırılmasında tərbiyəçi-müəllimə kömək göstərilməsi;

• qabaqcıl pedaqoji təcrübənin ümumiləşdirilməsi və yayılması;

• monitorinqin aparılması və məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin analitik və diaqnostik məlumatlarla təmin edilməsi:

• pedaqoji heyətin məlumat bazasının yaradılması;

• məktəbəqədər təhsil müəssisələrində metodiki işin vəziyyətinin və nəticələrinin öyrənilməsi, təhlili, təkmilləşdirilməsi istiqamətlərinin müəyyən edilməsi;

• təlim fəaliyyətində didaktik və metodiki çətinliklərin müəyyən edilməsi;

• məktəbəqədər təhsil müəssisələrində məktəbəqədər təhsil proqramının mənimsənilməsinin nəticələri haqqında məlumatların toplanması və işlənməsi.

Metodist işlədiyi müəssisədə pedaqoji işçilərin tələb və ehtiyaclarının müəyyənləşdirilməsini daim diqqət mərkəzində saxlamalı, təhsil prosesinin iştirakçılarının məlumat və metodik tələblərini, ehtiyaclarını müəyyən etməlidir.

Metodist tərbiyəçi-müəllim heyətinə diqqətli yanaşmalı, onların işində hər hansı dəyişikliyi görməli, vaxtında münasibət bildirməli, dinləməli və hadisələrin gələcək inkişafına faydalı təsir göstərməlidir [Dubtsova M.V., 2014].

Müasir dövrdə məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin səmərəliliyi pedaqoji kollektivin fəaliyyətindən asılıdır və bu işə bacarıqlı metodist rəhbərlik edir. Metodist metodiki işin müxtəlif formalarından cəsarətlə istifadə edən, tapşırığı sona çatdıran və məsuliyyəti öz üzərinə götürməyə hazır olan mütəxəssisdir.

Nəticə / Conclusion

Araşdırmalara əsasən, bu qənaətə gəlirik ki, məktəbəqədər təhsil müəssisələrində yüksək nəticə və keyfiyyət əldə etmək üçün metodik işin təşkili müasir tələblər səviyyəsində qurulmalıdır. Metodistin işinin əsas istiqaməti pedaqoji prosesi inkişafa doğru yönəltməkdir. Düzgün təşkil olunmuş metodiki iş məktəbəqədər müəssisədə elmi-pedaqoji fəaliyyətin istiqamətlərini müəyyənləşdirir, innovasiyaların, yeni pedaqoji yanaşmaların bu müəssisələrdə tətbiqinə şərait yaradır.

Müasir dövrdə pedaqoji kollektivin vahid fəaliyyət xəttini təşkil etmək, müxtəlif metodik iş formaları vasitəsilə tərbiyəçi-müəllimlərin bacarıqlarını inkişaf etdirmək zəruridir. Fəaliyyətini müasir tələblər səviyyəsində qurmağı bacaran metodist məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin işinə də düzgün metodiki istiqamət verməyi bacaracaq.

Metodistin peşəkar yanaşması pedaqoji kollektivin fəaliyyətinin nizamlanması, tərbiyəçi-müəllimlərin öz bacarıqlarını elmi-metodik baxımdan düzgün reallaşdırması ilə nəticələnir. Bu baxımdan, metodik kabinetdə təlim materialları-

nın yerləşdirilməsinə konstruktiv yanaşmanın rolu böyükdür. Tərbiyəçi-müəllimlərlə aparılan düzgün metodiki iş onların valideynlərlə münasibətlərinin də günün tələbləri səviyyəsində qurulmasına yol açır. Araşdırmalar göstərir ki, metodistin birbaşa valideynlərlə təmas qurması, onlarla pedaqoji mövzuda söhbətlər aparması təlim-tərbiyə işinin səmərəsinin artırılmasına yardımçı olur.

Ümumiyyətlə, məktəbəqədər təhsil müəssisələrində metodiki işin düzgün təşkil olunmasını bu müəssisələrin fəaliyyətinin ən müasir səviyyədə qurulması istiqamətində əhəmiyyətli addım kimi dəyərləndirmək olar.

Məqalənin aktuallığı. Müasir dövrdə məktəbəqədər təhsil müəssisələrində tərbiyəçi-müəllimlər qarşısında qoyulan tələblərin artması fonunda metodik işin təşkili, metodistlərin fəaliyyətinin elmi-metodik cəhətdən xarakterizə olunması daha çox aktuallıq kəsb edir.

Məqalənin elmi yeniliyi. Məqalədə müasir dövrdə məktəbəqədər təhsil müəssisələrində qarşıya qoyulan məqsədlərin həyata keçirilməsinin minimum məzmunu, həyata keçirilmə yolları, vasitələri, həmçinin yeni texnologiyalardan istifadənin məktəbəqədər təhsildə keyfiyyəti təmin edəcəyi məsələsi elmi əsaslarla irəli sürülür. Həmçinin məktəbəqədər təhsil müəssisələrində çalışan pedaqoji işçilərin qarşısına qoyulan tələblərin də dəyişdiyini nəzərə alaraq, istiqamətverici xarakter daşıyan tövsiyələr irəli sürülür, bu baxımdan, metodistin elmi-metodiki vəzifələri diqqətə çatdırılır.

Məqalənin praktik əhəmiyyəti. Məqalə metodistlərin fəaliyyət istiqamətlərini ehtiva etdiyi üçün metodistlər, tərbiyəçi-müəllimlər, ümumiyyətlə, məktəbəqədər təhsil sistemi işçiləri, bu sahədə tədqiqat aparan mütəxəssislər üçün praktik əhəmiyyət daşıyır.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat / References

1. Azərbaycan – 2030: Sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər. (2021). 02 fevral.
2. Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası. (2013). 24 oktyabr.
3. "Məktəbəqədər Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu. (2017). Bakı şəhəri, 14 aprel.
4. "Azərbaycan Respublikasında məktəbəqədər təhsilin dövlət standartı". (2019). Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin qərarı, 08 avqust.
5. Məktəbəqədər təhsil proqramı (kurikulumu). (2022). Bakı şəhəri, 11 aprel.
6. Cəfərova L. (2022). Məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin idarəedilməsi və pedaqoji prosesin təşkili. Kurikulum jurnalı, cild 15, № 3, (59), s. 24-28.
7. Cəfərova L. (2019). Məktəbəqədər təhsil: Tərbiyəçi-müəllimlər və metodistlər üçün stolüstü kitab. Bakı, Letterpress nəşriyyat evi, 316 s.
8. Belaya K.Yu. (2014). Metodicheskaya deyatelnost v doshkolnoy organizattsii. – M.:TTS Sfera, s. 2.
9. Dubtsova M.V. (2014). K voprosu o metodicheskoy rabote v sovremennom doshkolnom obrazovatelnom uchrezhdenii. Sovremenniye tendentsii v obrazovanii i nauke: mezhdunar. zaochnaya nauch.-prakt. konf. C. 51-56.